

Miljöprövningsdelegationen

Ahlström Sweden AB
Julia.tornberg@ahlstrom.com

Kungörelsedelgivning

Dispens från utsläppsvärde enligt BAT-slutsatser

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Östergötland ger med stöd av 1 kap. 16 § och 18 § industriutsläppsförordningen (2013:250) Ahlström Sweden AB (organisationsnummer 556669-9731) dispens från begränsningsvärdet (BAT-AEL) för totalkväve i BAT-slutsats 50, tabell 21 i Europeiska kommissionens genomförandebeslut av den 26 september 2014 om fastställande av BAT-slutsatser för produktion av massa, papper och kartong.

Följande begränsningsvärde ska gälla under tiden för dispensen.

- Utsläpp av totalkväve får som årsmedelvärde uppgå till högst 1,7 kg/nettoton papper.

Dispensen gäller till och med den 31 december 2028.

Miljöprövningsdelegationen avslår yrkandet om att dispensen ska gälla utan tidsbegränsning.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse på sätt som anges i bilaga.

Redogörelse för ärendet

Ansökan med yrkanden

Ahlström Sweden AB ansöker om dispens från begränsningsvärdet (BAT-AEL) för totalkväve i BAT-slutsats 50, tabell 21 i BAT-

slutsatserna för produktion av massa papper och kartong. Bolaget yrkar på en dispens som inte är tidsbegränsad. Bolaget yrkar att ett begränsningsvärde på 1,7 kg totalkväve/nettoton papper ska föreskrivas.

Ärendets handläggning

Ansökan om dispens har kungjorts i Jönköpings-Posten samt på Länsstyrelsen Östergötlands webbplats. Remissförfarande har genomförts med Naturvårdsverket, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Miljö- och hälsoskyddsnamnden i Jönköpings kommun samt Vätternvårdsförbundet. Därutöver har Havs- och vattenmyndigheten fått en kopia av kungörelsen. Handlingarna har hållits tillgängliga för allmänheten i enlighet med bestämmelserna i miljöbalken. Sökanden har beretts tillfälle att lämna synpunkter på de remissvar som inkommit och vad som i övrigt tillförts ärendet.

Sökandens beskrivning av ärendet

Av ansökningshandlingarna och av vad sökanden i övrigt har angett framgår bland annat följande.

Ahlström Sweden AB:s verksamhet omfattas av de slutsatser om bästa tillgängliga teknik (BAT-slutsatser) för produktion av massa, papper och kartong som offentliggjordes den 30 september 2014 i Europeiska unionens officiella tidning. Ansökan föranleds av att verksamheten i nuläget inte uppfyller samtliga utsläppsnivåer som motsvarar bästa tillgängliga teknik (BAT-AEL) enligt BAT 50, tabell 21, som gäller för bland annat totalkväve. Bolaget ansöker därför om permanent dispens enligt 1 kap. 16 och 17 §§ industriutsläppsförordningen från utsläppsvärdet för totalkväve samt att dispensen förenas med ett villkor att följa ett mindre strängt begränsningsvärde.

Bolaget beviljades den 4 juni 2020 dispens (diarienummer 9913-19) avseende totalkväve till 31 december 2022. Under dispensperioden genomförde bolaget ett antal förändringar inom produktionen med syfte att minska utsläpp till vatten vilket resulterade i att utsläppen av totalkväve minskade från 5,5 kg/nettoton under 2019 till 2,4 kg/nettoton under 2022. Under 2023 beviljades bolaget en dispens på 2,2 kg totalkväve/nettoton till och med 31 december 2024 (diarienummer 16509-2022). Under dispensperioden har bolaget genomfört en rad ytterligare investeringar och förbättringsåtgärder med goda resultat. Bolaget ser dock att det kan bli svårt att innehålla BAT-AEL för totalkväve utan betydande tillkommande investeringar.

Produktion och rening

Ahlström Sweden AB i Jönköping tillverkar papper vid pappersmaskin PM 13. Vid bruket finns även en konverteringsanläggning. Fiberråvaran består i oblekt sulfatmassa och verksamheten producerar olika typer av specialpapper, bland annat för elektrotekniska tillämpningar. Detta betyder att produktkvaliteten byts mellan 5–7 gånger per dygn. Eftersom dessa typer av papper ställer höga krav på tät yta med jämn fördelning av fiber måste pappersmassan malas kraftigt innan den tillförs maskinen. Detta leder till att utlösningen av COD från massan tenderar att vara högre än vid vanlig papperstillverkning och att en större andel fiberfragment bildas vilket bidrar till ökade utsläpp av COD och suspenderat material från processen. De höga kvalitetskraven på specialpappret tillsammans med de frekventa bytena av produktkvalitet leder till relativt stora kassationsmängder (så kallade utskott).

Processavlopp från tillverkningen går via värmeväxlare till sedimenteringsbassäng där kemisk fällning med järnklorid sker. Sedimentet avvattnas i en skruvpress till en torrhalt av cirka 35 %. Rejektvattnet återförs till sedimenteringsbassängen. Utgående vatten från bassängen leds till recipienten Munksjön, vanligtvis via Jönköping Energis värmepump. Provtagning sker på utgående avloppsvatten från anläggningen genom flödesstyrd provtagning. Kväveprovtagning genomförs på veckosamlingsprover ut från sedimentationsbassängen.

Utsläpp av totalkväve

De största källorna till utsläpp av kväve är kopplade till beredning och besprutning samt till återföringen av kvävehaltigt utskott till produktionen. En del kväve härstammar även från konverteringen.

De totala utsläppen har varierat mycket bakåt i tiden (mellan 52–80 ton/år) och 2021 låg utsläppen på 64 ton/år. Till följd av den stora investeringen som genomfördes under 2022 minskade bolaget sina utsläpp av totalkväve till 47 ton, och efter ytterligare investeringar låg utsläppen för 2023 på 17 ton. Bolaget har lagrat kvävehaltigt utskott i väntan på beslut om dispens. Till följd av det har bolaget inte haft möjlighet att under 2023 arbeta upp allt kvävehaltigt utskott som producerats under året. Bolagets specifika utsläpp av totalkväve överskrider siffersatta BAT-AEL-intervall för specialpappersbruk, 0,015–0,4 kg totalkväve/ton med en faktor 10 under perioden 2013–2021. Investeringar under 2022 och 2023 har

haft en betydande effekt även på det specifika utsläppet av totalkväve, som under 2023 ligger på 0,8 kg/nettoton. Dock innehåller bolaget fortsatt inte BAT-AEL för totalkväve.

Fördelningen av kväveföreningar i utgående vatten har analyserats i två omgångar, februari 2023 och januari 2024. Halterna i den första analysomgången är lägre (totalkväve ofiltrerat mellan 17,8–18,4 mg/l och filtrerat 17,8–18,2 mg/l) än i den andra (totalkväve ofiltrerat 27,0–29,2 mg/l och filtrerat 23,1–23,6 mg/l), vilket kan förklaras av att halten totalkväve i utgående vatten tenderar att öka med tiden inom en produktionskampanj med kvävehaltigt papper, och den första provtagningen skedde efter en kortare körning. Analyserna bekräftar att andelen av såväl ammoniak/ammoniumkväve som nitratkväve är fortsatt låga (mellan 0,040–0,051 mg/l ammoniak/ammoniumkväve och 0,35–0,46 mg/l nitratkväve) även om halterna är något högre än vid den första provtagningen. Majoriteten av registrerad halt av totalkväve i analyserade prov kan således konstateras vara organiskt kväve i löslig form.

Utgående vattens effekt på nitrifikation har analyserats vid två olika tidpunkter hos två olika laboratorier. Sammantaget finns indikation på att vattnet ger en viss hämning på nitrifikationen jämfört med prov som analyserades i februari 2023. Det bör dock noteras att bolagets utsläpp är mycket lägre när man producerar papper utan kväve och/eller utan inblandning av kvävehaltigt utskott.

Den främsta orsaken till nuvarande kväveutsläpp är återförandet av kvävehaltigt utskott. Utskottet är en värdefull fiberråvara för bolaget och att inte kunna nyttja den fraktionen vore ett resursslöseri. Bolaget arbetar kontinuerligt för att minska uppkomsten av kvävehaltigt utskott. För att säkerställa specialpapprets kvalitet och på grund av de frekventa bytena av produktkvalitet väntas mängden kvävehaltigt utskott dock fortsatt ligga på 25–30 %.

Under utredningsperioden 2020–2022 genomfördes flera åtgärder för att minska utsläppen av totalkväve. Bland annat driftsattes ett nytt beredningssystem för dicyandiamid. Även under utredningsperioden 2023–2024 har bolaget investerat i ett antal åtgärder för att sänka utsläppen av totalkväve. Åtgärderna har bland annat omfattat byte av filter och förbättrad metod för filtrering av fiber i returvatten, banbrottsindikering, ny uppsamlingstank för kvävehaltigt vatten, processoptimering vid produktionsstart av kvävehaltigt papper och justerad andel trim för att minska mängden utskott.

Utöver ovan nämnda investeringar har bolaget genomfört ett antal utredningar och åtgärder under samma tidsperiod. Under 2023 utförde bolaget ett förprojekt för en investering av fallfilmsindunstare. Investeringskostnaden skulle bli hög, cirka 45 miljoner kronor och innebära ökade driftskostnader med omkring 900 000 kronor per år. Bolagets prognos ger att utsläppsnivån efter investeringen skulle ligga på cirka 0,7 kg/nettoton. I ansökan till förra dispensperioden uppskattades investeringskostnaden till 12 miljoner kronor, den dyrare investeringskostnaden i denna ansökan härrör till att man då gjort en grov uppskattning utifrån de priser som togs fram för att hantera vattnet från PM13. Efter ett mer noggrant projekteringsarbete och dimensionering för funktionen att hantera upplöst utskott tillkom utrustning och kostnader som tidigare inte beaktats vilket gav en högre investeringskostnad till en nivå som kan anses orimlig i förhållande till miljönyttan.

Produktionsutveckling

Andelen kvävebehandlat papper har under de senaste åren legat på cirka 20 % av nettoproduktionen. Under 2023 ökade andelen till 28 % vilket beror på ökad efterfrågan samtidigt som produktionen av icke-kvävehaltigt papper var lägre än 2022. Bolaget planerar för en ökad produktion. Förväntad produktion 2024 samt 5 och 10 år framåt skattas till 20 900, 24 000 och 25 000 nettoton per år. Andelen producerat kvävehaltigt papper för motsvarande år förväntas öka något jämfört med 2023 till 29 %, 30 % respektive 32 %.

Andelen kvävehaltigt utskott har under 2020–2022 legat på 28 % i snitt. Under 2023 har andelen kvävehaltigt utskott sjunkit till 25 %. Förändringar i drift gjordes också under 2023 som ger en viss andel utskott som registreras som kvävehaltigt, men som inte innehåller kväve. Den totala andelen utskott har sjunkit till 28 % och av dessa utgörs 4 % av så kallat ”trim”, där trim inte räknas med i totala mängden bruttoton.

I det befintliga massasystemet upparbetas både kvävebehandlat utskott och övriga utskott på nytt via upplösare. Vid upplösningen av kvävehaltigt utskott löses kvävet ut i vattnet. Att en viss låg andel av produktionen vid ett pappersbruk inte uppfyller ställda kvalitetskrav är normalt men på grund av de mycket höga kraven på de specialpapper som bolaget tillverkar är kassationsandelen högre än vid andra typer av specialpappersbruk.

Prognos utsläpp av kväve

För att skatta utsläppsnivåerna under de nästkommande 10 åren har en utsläppsprognos tagits fram som baseras på estimerad produktion, kvävehalt i utskott och uppskattade mängder utskott för åren 2024, 2028 och 2033. Utsläppen har räknats fram baserat på ett antal antaganden som framgår av ansökningshandlingarna. Bolagets prognos indikerar att utsläppsnivån under de kommande 10 åren kommer att stiga upp mot cirka 1,5 kg kväve/netton.

Nuvarande tillstånd och villkor

Bolaget har miljötillstånd enligt miljöskyddslagen beslutat av Koncessionsnämnden, daterat 7 november 1990, Nr 171/90. Villkoren har sedan omprövats enligt miljöbalken, den 31 januari 2011, av Miljödomstolen, målnummer M 1788-07.

I bolagets nuvarande tillstånd finns inget begränsningsvärde för kväve föreskrivet.

Motivering till ansökt dispens och begränsningsvärde

Det begränsningsvärde som gäller enligt BAT-AEL, BAT 50 tabell 21 är 0,4 kg/ton för totalkväve som årsmedelvärde vid normal drift. Den 4 juni 2020 beviljades bolaget dispens av Miljöprövningsdelegationen från de siffersatta begränsningsvärdena för COD, suspenderade ämnen och för totalkväve. Det värdet som beslutades för totalkväve var 6 kg/netton. Den 24 augusti 2023 beviljade Miljöprövningsdelegationen förlängd dispens för totalkväve på 2,2 kg/netton.

Ytterligare åtgärder krävs för att innehålla begränsningsvärdet för totalkväve på 0,4 kg/netton även om de nuvarande utsläppen minskat.

Under de tidigare dispensperioderna har bolaget genomfört investeringar och utredningar som gett betydande effekt på bolagets utsläpp. Bolaget saknar trots detta de tekniska förutsättningarna för att innehålla värdena i BAT 50 tabell 21. Den främsta orsaken till utsläpp av totalkväve är hanteringen av kvävehaltigt utskott samt ökad efterfrågan på kvävehaltiga produkter. Med undantag för konsekvensen med ökade utsläpp av kväve till bolagets recipient finns flera miljömässiga fördelar med att fortsätta hantera det kvävehaltiga utskottet internt.

Bolagets bedömning är att inom 10 års tid är produktionsnivån på 25 000 nettoton med en utsläppsnivå på nivån 1,5 kg kväve/nettoton, vilket kan ge nivån 38 ton totalkväve per år. Av bolagets beräkningar framgår vidare att vid tillståndsgiven produktion (30 000 nettoton per år) antas utsläppsnivån av totalkväve uppgå till 1,5 kg kväve/nettoton, vilket ger cirka 45 ton totalkväve per år.

Bolaget avser att ansöka om dispens för 1,7 kg/nettoton, men det kan antas att bolaget inte ämnar ligga permanent på den utsläppsnivån, då risken finns för överträdande. Den mer troliga produktionsnivån inom en rimlig framtid 25 000 nettoton, beräknas ge upphov till cirka 42 ton totalkväve baserat på det sökta dispensvärdet.

Föreliggande bedömning har därför baserats på en årlig utsläppsnivå inom intervallet 40–45 ton totalkväve. Denna emissionsnivå är högre än 2023 års utsläpp av totalkväve, då baserat på en lägre nettoproduktion (knappt 18 000 nettoton). Däremot är emissionsnivån lägre jämfört med tidigare period, 47–80 ton totalkväve under 2015–2022.

Miljökvalitetsnormer

Vattenutsläppen från bolaget leds till Munksjön som ligger centralt i Jönköping. Munksjön ingår i avrinningsområdet för Tabergsånen och är i direkt förbindelse med södra delen av Vättern via Munksjö kanal. Vättern avvattnas via Motala ström till Bråviken och Östersjön.

Gällande miljökvalitetsnormer för Munksjön är måttlig ekologisk status 2033 och god kemisk ytvattenstatus (undantaget lägre krav för kvicksilver och polybromerade difenyleter samt undantag tidsfrister för fluoranten, antracen, bly och TBT). Den gällande ekologiska statusen för Munksjön bedöms som dålig ekologisk status då vattenförekomsten påverkas av övergödning, syrefattiga förhållanden samt omfattande morfologiska förändringar. Halterna för koppar, zink och ammoniak bedöms även vara förhöjda.

För vattenförekomsten Vättern - Störvättern (SE646703-142522) har den ekologiska statusen bedömts som god. Miljökvalitetsnormen god ekologisk status är således uppnådd för Vättern och är i linje med bedömningen att det inte finns någon risk för övergödning i Vättern enligt VISS. Status för kvalitetsfaktorn näringsämnen (baserat på fosfor) klassas som hög status (låga fosforhalter). Kvävehalten i Vättern är förhöjd, 585 µg/l i ytvatten (2018–2021), dock med en minskande trend de senaste åren. Kväve-fosforkvoten

är mycket hög på grund av höga kvävehalter och låga fosforhalter. Det finns ett mål i Vattenvårdsplanen för Vättern att nå en halt av totalkväve på 500 µg/l. Vättern tillförs även kväve från avrinningsområdet och genom deposition på sjöytan. Avloppsreningsverken utgör den största punktkällan med 350 ton/år. Bolagets bedömda framtida emission av kväve, cirka 40–45 ton/år utgör i sammanhanget ett begränsat tillskott.

Den nu sökta dispensen för ett alternativt BAT-värde för totalkväve har närmast koppling till den ekologiska statusen i Munksjön. Kvävehalten i Munksjön har klassats som mycket hög, men kväve utgör normalt inte den näringsbegränsande faktorn för primärproduktion i sötvatten. Detta styrks av att kvalitetsfaktorn näringsämnen för Munksjön har baserats på enbart fosfor. Dispens från BAT-värdet för totalkväve förändrar därmed inte status för kvalitetsfaktorerna näringsämnen och växtplankton i Munksjön.

Analysen på utgående avloppsvatten visar på att andelen nitratkväve är låg. Dispens från BAT-värdet försämrar därmed inte heller statusen för parametern nitratkväve. Halten nitratkväve i Munksjön idag underskrider bedömningsgrunden och statusen bedöms som god.

Halten ammoniumkväve, omräknat till ammoniak, klassas som måttlig status i Munksjön. Förekomsten av ammoniumkväve kan dock inte kopplas till bolagets utsläpp av utgående avloppsvatten då analysen visar på en låg andel ammoniumkväve. Ansökt dispens från BAT-värde försämrar inte status för parametern ammoniak och hindrar inte heller möjligheten till att uppnå god ekologisk status i Munksjön.

I Vättern råder god ekologisk status samt kvalitetskravet att bibehålla god ekologisk status. Ansökt dispens bedöms inte påverka miljöförhållandena i Vättern och därmed inte heller försämrar statusen för Vättern. Retentionen av kväve i Munksjön samt i Vättern och Motala ström är stor, vilket gör att bolagets utsläpp utgör en mycket begränsad del av kvävetillförseln till Östersjön.

Bolagets ansökta BAT-värde för totalkväve utgör inte en försämring för kvalitetsfaktorn näringsämnen eller biologiska kvalitetsfaktorer i Munksjön. Ansökt dispens försvårar inte möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormen för ekologisk status i Munksjön. Ansökt dispens bedöms heller inte försämrar statusen för Vättern där god status råder idag.

Yttranden

Länsstyrelsen i Jönköpings län

Länsstyrelsen avstyrker bolagets yrkande om permanent dispens på 1,7 kg totalkväve per nettoton papper. Länsstyrelsen föreslår i stället att dispens från begränsningsvärdet (BAT-AEL) för totalkväve i gällande BAT-slutsatser för produktion av massa, papper och kartong (BAT-slutsats 50, tabell 21) tidsbegränsas fram till och med den 31 december 2028. Länsstyrelsen föreslår att den av bolaget yrkade utsläppsnivån (1,7 kg totalkväve per nettoton papper) kan gälla under föreslagen dispensperiod.

Munksjön är hårt belastad och har dålig ekologisk status baserat på en tydlig påverkan av övergödning, syrefattiga förhållanden samt omfattande morfologiska förändringar. Dessutom överskrider bland annat ammoniak haltgränsen för god status.

Vid en teoretiskt maximalt utnyttjad dispens, baserat på bolagets yrkande, kommer bolagets andel av kvävebelastningen till Munksjön även fortsättningsvis utgöra en inte obetydlig del (34 % jämfört med nuvarande 35 %). Bolagets andel av kvävebelastning från punktkällor (inklusive dagvatten) till Vättern utgör inte heller en obetydlig del.

Det är ur recipienthänseende (såväl för Munksjön som Vättern) angeläget att minska kvävetillförseln så långt det är möjligt. Båda sjöar har dålig status med avseende på totalkväve. Länsstyrelsen är medveten om att totalkväve vanligtvis inte ingår i bedömning av näringspåverkan i inlandsvatten, men anser att statusklassningen ändå visar på tydligt förhöjda halter.

Munksjön har även dålig status med avseende på ammoniak. Bolaget avser släppa ut stora mängder dicyanodiamid (DCD) som har en nitrifikationshämmande effekt. Enligt bolagets beräkningar kan DCD-halter i Munksjön, åtminstone lokalt och/eller tidvis, nå nivåer där sådana effekter har observerats. Nitrifikationshämning skulle kunna leda till mindre effektiv nitrifikation i vattenmiljön och därmed risk för ökande ammoniakhalter.

Länsstyrelsen anser att det inte är rimligt att bolaget även fortsättningsvis kan komma att stå för en så stor andel av kvävebelastningen på Munksjön. Länsstyrelsen konstaterar att bolaget vidtagit ett flertal förbättringsåtgärder de senaste åren för att minska kväveutsläppen, inte minst genom den så kallade ”kväveloopen”. Detta har även gett en tydlig minskning av utsläppet

på årsbasis. Mot bakgrund av att bolaget förväntas öka produktionen av kvävehaltigt papper anser Länsstyrelsen att bolaget behöver arbete vidare med att minska utsläppet per producerat nettoton papper för att så långt möjligt minska det årliga utsläppet.

Länsstyrelsen anser till skillnad från bolaget att det finns skäl och argument som talar för att ytterligare en tidsbegränsad dispens kan föreskrivas enligt 1 kap. 18 § industriutsläppsförordningen.

Länsstyrelsen noterar i inlämnade kompletteringar att halten ammoniumkväve var högre i den nya provomgång som utförts. Slutsatsen om halterna verkligen har ökat relaterat till tidigare provtagningar uppges som osäker. Länsstyrelsen noterar även att en ökad nitrifikationshämmning har påvisats i de nya provtagningsomgångar som genomförts. Dessa båda osäkerhetsfaktorer, som kan ha hög bäring på de lokala miljöförhållandena i Munksjön behöver utredas ytterligare. Visserligen har bolaget gjort en gedigen utredning kring vilka tekniska möjligheter som i nuläget finns att tillgå för att minska utsläppet samt vad dessa kan kosta.

Länsstyrelsen anser dock att det inte är fullt styrkt att de framräknade kostnaderna, för att ytterligare få ner utsläppen, är orimliga. I Naturvårdsverkets vägledning om dispenser framhålls bland annat att det är "fullt normalt att begränsning av utsläpp i vissa fall är förenat med höga kostnader". Under en förlängd dispensperiod kan bolaget dels utreda om det finns ytterligare tekniska lösningar att tillgå, dels på ett tydligare sätt redovisa om de tekniska lösningar som finns att tillgå kan anses vara förenade med oproportionellt höga kostnader jämfört med nyttan. Länsstyrelsen anser därmed att 18 § industriutsläppsförordningen är tillämplig i bedömningen av denna dispensansökan (då tid behövs för att fortsätta utreda hur anläggningen kan anpassas till BAT-slutsatserna). Länsstyrelsen önskar i sammanhanget även framhålla att det av inlämnade kompletteringar framgår att det finns en hel del osäkerhetsfaktorer i utsläppsprognosen som legat till grund för yrkandet. Under en förlängd dispensperiod kan bolaget förhoppningsvis få en bättre och klarare uppfattning om dessa osäkerhetsfaktorer.

Länsstyrelsen föreslår att den tidsbegränsade dispensen tidsbegränsas i knappt fyra år. Denna tidsperiod har sitt ursprung i Europaparlamentets och Rådets direktiv (EU) 2024/1785. I direktivet förordas dels en skärpning kring utsläppsnivåer i rådets direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp och det ställs även krav på att en ny bedömning av en lämnad dispens ska göras vart fjärde år. Visserligen har ovan nämnt EU-direktiv ännu inte implementerats i svensk

lagstiftning (ska enligt Naturvårdsverket ha implementerats i svensk lagstiftning senast den 1 juli 2026) men Länsstyrelsen anser ändå att det är rimligt att redan nu utgå från den intention som det nya direktivet anger. Länsstyrelsen önskar i sammanhanget upplysa om att det av övergångsbestämmelserna till direktiv 2024/1785 framgår att en ny bedömning av undantag som beviljats före den 1 juli 2026 måste göras av den behöriga myndigheten senast fyra år efter den 1 juli 2026. Länsstyrelsen anser dock, sett till recipientens status och att fyraårsperioden bör ha sin utgångspunkt i den senaste dispensen som gällde till och med år 2024, att en rimlig tid för nästa dispensperiod är till och med utgången av år 2028.

Sammantaget sett till recipientens status, att belastningen behöver minska och de osäkerheter som föreligger anser Länsstyrelsen att det finns skäl att återigen endast medge en tidsbegränsad dispens enligt 18 § industriutsläppsförordningen. Länsstyrelsen önskar i sammanhanget påtala att det finns en stor osäkerhet kring tidpunkt för när det kommer att fattas beslut om nya huvudslutsatser för aktuell bransch. Arbetet med att ta fram BAT-slutsatser för olika branscher har dragit ut på tiden. Även denna osäkerhet kring när nya BAT-slutsatser kan komma att beslutas talar emot att nu medge en permanent dispens. Detta då permanenta dispenser upphör att gälla först när det begränsningsvärde som dispensen avser har ersatts med nya BAT-slutsatser.

Vätternvårdsförbundet

Vättern hyser stora naturvärden och är utpekad som Natura 2000-område samt nationellt särskilt värdefullt vatten för fiske och natur. Idag dricker närmare 440 000 människor Vätternvatten och hela Vättern är vattenskyddsområde. Hela Vättern är riksintresse för naturvård, rörligt friluftsliv och yrkesfiske.

Vätternvårdsförbundet bedömer att det bör finnas möjlighet för en dispens under en begränsad tid så att företaget kan fortsätta med förbättringsarbetet för att minska kväveutsläpp och på sikt uppnå begränsningsvärdet inom BAT.

Målet måste dock vara att minska tillförsel av kväve och dicyandiamid (DCD) till Vättern (och Munksjön). Med tanke på kvävehalter i Vättern (och Munksjön), samt osäkerheten kopplade till DCD:s effekt på och nedbrytning i vattenmiljön är det inte lämpligt med en permanent dispens från BAT.

Halter av totalkväve är tydligt förhöjda i båda Vättern och Munksjön. Båda sjöar har dålig status med avseende på totalkväve, det finns dock idag ingen beslutad miljökvalitetsnorm för totalkväve i Vättern eller Munksjön.

I Vattenvårdsplan för Vättern finns flera mål relaterade till kväve; ett målvärde på 500 µg totalkväve/l som inte är uppnått (medel 2022–2024: 568 µg/l) och ett målvärde på 100 för kväve/fosfor-kvoten som inte heller är uppnått (medel 2022–2024: 262).

Kvävehalter i Vättern är även förhöjda jämfört med andra stora närings-fattiga sjöar (till exempel Storsjön och Siljan – 240–250 µg/l), och i samma nivå som Vätern.

Speciellt för Vättern är ett enormt kväveöverskott (kväve/fosfor-kvot) på grund av tydligt förhöjda kvävehalter och naturligt låga fosforhalter. Detta är närmast extremt även i jämförelse med andra riktigt stora sjöar – från Vätern till Lake Superior.

I vattenvårdsplanen finns även mål för kvävetillförseln till Vättern med mål att tillförseln av kväve från pappersindustrin ska minska jämfört med 1991–1995 men utsläppen har ökat sedan dess.

Vätternvårdsförbundet instämmer i att diffusa källor utgör huvudbidraget av kvävetillförseln till Vättern. Men punktkällor utgör en signifikant andel och kan potentiellt åtgärdas, till skillnad från långvägstransporter med regn och snö. Ahlströms andel av kväve från punktkällor är relativt stor. Enligt underlaget släpps i snitt 50 ton totalkväve/år ut till Munksjön och huvuddelen transporteras vidare till Vättern.

Då bolaget avser att öka produktionen av kvävehaltig papper kommer kvävetransporter till Vättern öka och därmed statusen försämrats, om inte mängden per producerat ton minskar signifikant.

Dicyandiamid (DCD)

Totalväve i utgående vatten utgörs huvudsakligen av DCD, det vill säga utsläpp av DCD till vattenmiljön är omkring 50 ton per år. Ämnet beskrivs som stabilt i vattenfas, inte (eller långsamt) biologiskt nedbrytningsbart och mycket mobilt i miljön. DCD har en effekt på ekosystemet genom nitrifikationshämning, men har också visats påverka påväxtalger.

Vättern är på grund av sin långa omsättningstid känslig för persistenta miljögifter. Ämnen som i princip inte bryts ned eller

sedimenterar ut kan anrikas i Vätterns vatten över en lång tid. Det verkar i dagsläget oklart hur länge DCD kan vara kvar i miljön, vilken PEC som kan uppnås i Vättern och om det kan finnas ekosystemrelevanta effekter vid dessa koncentrationer.

I Munksjön visar beräkningar i underlaget att en PEC kan uppnås lokalt och/eller vid vissa årstider där koncentrationen är i närheten av PNEC.

Munksjön har dålig status med avseende på ammoniak. Att öka utsläppen av ett nitrifikationshämmande ämne riskerar en ytterligare (otillåten) försämring.

Det är mycket positivt att bolaget har genomfört en rad förbättringsåtgärder som har minskat kväveutsläppen (per ton papper) till Vättern och Munksjön. Detta arbete behöver fortsätta för att minska transporter till sjöarna, framför allt om bolaget avser öka produktionen av kvävehaltigt papper.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Jönköpings kommun

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att en dispens enligt Industriutsläppsförordningen (2013:250) och begränsningsvärdena (BAT-AEL) BAT 50 för massa-, papper-, och kartongindustrin avseende totalkväve kan medges.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att dispensen bör vara tidsbegränsad och att den förenas med villkor som säkerställer att miljöpåverkan minimeras under dispensperioden. Villkoren bör inkludera krav på regelbunden rapportering och uppföljning av utsläpp, samt en plan för hur och när verksamheten ska nå BAT-AEL.

Sökandens bemötande

Sökanden har sammanfattningsvis framfört följande med anledning av inkomna yttranden i ärendet.

I de tre yttranden som kommit in konstateras att bolagets ansökta dispens om 1,7 kg kväve per nettoton papper kan medges, men att den nu aktuella dispensen bör tidsbegränsas. Vare sig miljö- och hälsoskyddsnämnden eller Vätternvårdsförbundet lämnar något förslag på hur lång dispensperiod som kan accepteras medan Länsstyrelsen anser att dispensen kan gälla till och med 2028.

Tidsbegränsad dispens av formella skäl

Länsstyrelsen hänvisar till stöd för sitt förslag till det så kallade ändringsdirektivet till IED (EU 2024/1785) som enligt sina övergångsbestämmelser kräver att omprövning av meddelade dispenser ska ske senast fyra år efter den 1 juli 2026, det vill säga senast fyra år efter det datum då det nya direktivet senast ska vara implementerat i medlemsstaterna.

Bolaget har ingen invändning mot den övergripande beskrivningen av det kommande rättsläget som Länsstyrelsen lämnat, men konstaterar att Länsstyrelsen tolkar övergångsregeln som att en ny dispensprövning ska vara utförd till det nämnda datumet. En rimligare tolkning är att den nya prövningen senast då ska påbörjas. En sådan tolkning motsägs inte på något sätt av bestämmelsens utformning, snarare tvärt om. Bestämmelsen anger att dispenser som beviljats före den 1 juli 2026 ska förbli giltiga tills den behöriga myndigheten på nytt bedömer om behovet av en fortsatt dispens föreligger. Som angetts ovan anger bestämmelsen även att omprövning av meddelade dispenser ska ske senast fyra år efter den 1 juli 2026. En tolkning i linje med den som Länsstyrelsen gör skulle riskera att generellt skapa en betydande rättsosäkerhet i det att det inte är möjligt att avgöra när en verksamhetsutövare ska ge in en ansökan om fortsatt dispens för att det med rimlig säkerhet ska hinna prövas innan den gällande dispensen upphör att gälla.

Länsstyrelsen anger dessutom att den aktuella fyraårsperioden i förevarande fall bör räknas från den 1 januari 2025 till den 1 januari 2028, motsvarande fyra år efter utgången av den senaste dispensperioden i stället för till den 30 juli 2030 som övergångsregeln anger. Länsstyrelsen nämner inte heller något om att en dispens för bolaget gällande dess utsläpp av kväve till Munksjön torde komma att lämnas med beaktande av den fotnot 1 i BAT-slutsats 50 tabell 21 som redan den anger att undantag i form av högre ej siffersatta utsläpp än enligt tabellen kan medges vid sådana speciella förhållanden som beskrivs i fotnoten. Som bolaget framhållit tidigare så har Miljöprövningsdelegationen i tidigare beslut med tidsbegränsade dispenser uttalat att fotnoten är tillämplig med avseende på den produktion som bolaget bedriver. Ett sådant undantag har för svensk del typiskt sett ansetts kräva dispens baserat på vägledande ställningstaganden från Naturvårdsverket.

Hur den nya övergångsbestämmelsen ska förstås och hur den därmed kommer att implementeras och tillämpas med stöd av

svensk lagstiftning går inte att bedöma för närvarande. Det är även oklart om frågan om implementeringen eventuellt medför att det svenska kravet på dispens vid medgivande av undantag från en BAT-AEL med ej siffersatta möjligheter till undantag ändras. En tidsbegränsad dispens på de grunder som Länsstyrelsen anför med hänvisning till ändringsdirektivet och dess implementering i svensk rätt vore därför att på ett orimligt sätt föregripa den kommande implementeringen. Skulle den fyraårsperiod som Länsstyrelsen hänvisar till dessutom räknas från den 1 januari 2025 vore det än mer orimligt.

Skulle det visa sig att den svenska implementeringen helt eller delvis ger stöd åt Länsstyrelsens tolkning av övergångsbestämmelsen så kommer det förstås att innebära att även en i dag beviljad ej tidsbestämd dispens kommer att behöva omprövas i tiden runt halvårsskiftet 2030.

Bolaget vidhåller sammanfattningsvis sin uppfattning att inga formella skäl hindrar att den sökta ej tidsbegränsade dispensen medges enligt ansökan.

Tidsbegränsad dispens av sakska

Utöver de formella skäl som åberopas av Länsstyrelsen och som bemötts ovan framhålls i yttrandena att det finns ett behov av att bolagets totala utsläpp av kväve till Munksjön och därmed även till Vättern minskas, eller snarare inte ökar på det sätt som bolaget förutsett vid ökad framtida produktion i nivå med tillståndsgiven produktion.

Utöver att generellt hänvisa till de miljöbedömningar som gjorts i bolagets ansökan och senare kompletteringar i november 2024 vill bolaget lyfta följande.

Länsstyrelsen framhåller att bolagets utsläpp till Munksjön och Vättern kommer att utgöra inte obetydliga delar. Bolaget vill framhålla att de av bolaget genomförda åtgärderna under framför allt 2022 radikalt minskat bolagets utsläpp, vilket också är förklaringen till att de bedömda utsläppen inte ens vid full tillåten produktion kommer att öka mer än till i nivå med de utsläpp som förekom före 2022 och då utan konstaterade effekter vad avser till exempel nitrifikationshämning i Munksjöns bottenvatten. Den ansökta dispensen försämrar heller inte status för parametern ammoniak och hindrar inte heller möjligheten till att uppnå god

ekologisk status i Munksjön. En dispens enligt ansökan bedöms heller inte försämra statusen i Vättern, där god status råder idag.

Detsamma gäller för kvävebelastningen som sådan på båda sjöarna. Länsstyrelsen menar ändå att det inte är rimligt att bolaget kan komma att stå för en så stor andel av kvävebelastningen på Munksjön som bolagets verksamhet skulle kunna medföra. Detta trots att Länsstyrelsen samtidigt konstaterar att totalkväve vanligtvis inte ingår i en bedömning av näringspåverkan i inlandsvatten. I det sammanhanget ska åter framhållas att även om kväve istället utgör den näringsbegränsande faktorn för de kustområden i Östersjön som vatten från Munksjön via Vättern transporteras till så utgör den mängd kväve som slutligen når Östersjön (Bråviken) endast en mycket begränsad kraftigt utspädd del. Länsstyrelsen menar vidare att trots att bolaget gjort en gedigen utredning kring vilka tekniska möjligheter som i nuläget finns att tillgå för att minska utsläppet samt vad dessa kan kosta, är det dock inte fullt styrkt om redovisade kostnader för att ytterligare få ner utsläppen är orimliga. Länsstyrelsen anser också att bolaget under en förlängd dispensperiod kan utreda om det finns ytterligare tekniska lösningar att tillgå samt på ett tydligare sätt redovisa om de tekniska lösningar som finns kan anses vara förenade med oproportionellt höga kostnader jämfört med nyttan. Länsstyrelsen anger dock inte något om hur sådana kostnader skulle kunna förtydligas eller antyder vilka ytterligare tekniska lösningar som möjligen kunde identifieras under den period en ny dispens enligt Länsstyrelsen skulle avse. Bolaget menar för sin del att de kostnadsbedömningar som gjorts inte i något väsentligt avseende kan förtydligas på ett för ändamålet meningsfullt sätt och därmed är fullt tillräckliga för att motivera den sökta dispensen. Det finns inte heller någon rimlig anledning att tro att fortsatta tekniska utredningar skulle kunna identifiera flera, underförstått kostnadseffektiva, tekniska lösningar än de som utretts under närmare 10 år gällande möjliga åtgärder i samråd med anlita branschexpertis.

Bolaget uppfattar att vad som ovan anförts gentemot Länsstyrelsens yttrande även täcker vad miljö- och hälsoskyddsmyndigheten samt Vätternvårdsförbundet anfört gällande att dispensen bör tidsbegränsas och bolaget vidhåller alltså sin uppfattning att inga sakliga skäl hindrar att den sökta dispensen medges enligt ansökan.

Särskilda villkor kopplade till dispens

Slutligen anser Miljö- och hälsoskyddsnämnden att dispensen ska förenas med villkor som säkerställer att miljöpåverkan minimeras under dispensperioden och att villkoren bör inkludera krav på regelbunden rapportering och uppföljning av utsläpp samt en plan för hur och när verksamheten ska nå BAT-AEL. En dispens från en BAT-slutsats med begränsningsvärde kan bara avse ett utsläppsvärde som ersätter motsvarande värde i BAT-slutsatsen föreskrivs. Nämndens förslag kan därmed inte lagligen medges.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 1 kap. 8 § industriutsläppsförordningen ska utsläppsvärden i tillämpliga slutsatser om bästa tillgängliga teknik (BAT-slutsatser) gälla som begränsningsvärden för utsläpp från industriutsläppsverksamhet under normala driftsförhållanden. Utsläppsvärden i huvudslutsatser ska följas senast den dag som inträffar fyra år efter huvudslutsatsernas offentliggörande.

BAT-slutsatser om bästa tillgängliga teknik för produktion av massa, papper och kartong offentliggjordes den 30 september 2014 i Europeiska unionens officiella tidning. Utsläppsvärdena i dessa BAT-slutsatser gäller enligt 1 kap. 8 § och 2 kap. 39 och 40 §§ industriutsläppsförordningen (2013:250) som begränsningsvärden senast fyra år efter det att slutsatsen offentliggjordes.

Av 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen följer att Miljöprövningsdelegationen får ge dispens från ett begränsningsvärde som avses i 1 kap. 8 §, om

1. det med hänsyn till var den anläggning som verksamheten bedrivs på ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet, och
2. dispensen förenas med ett villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde.

Enligt 17 § industriutsläppsförordningen upphör en dispens enligt 16 § att gälla när det begränsningsvärde som dispensen avser har ersatts med en ny slutsats om bästa tillgängliga teknik.

Av 18 § industriutsläppsförordningen framgår att Miljöprövningsdelegationen får besluta att en dispens enligt 16 § ska gälla för en kortare tidsperiod än som avses i 17 §, om förutsättningarna för dispens endast finns under den tid som behövs för att anpassa anläggningen till det begränsningsvärde som avses i 8 §.

Förutsättningar för dispens

Ansökt dispens avser begränsningsvärdet för totalkväve i BAT 50, tabell 21. Av fotnot 1 i tabellen framgår att pappersbruk med speciella förhållanden, vilket enligt Miljöprövningsdelegationens bedömning får anses gälla bolagets anläggning, kan ha högre utsläpp än det högsta värdet i intervallen för respektive parameter i tabellen. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att det krävs dispens även för tillämpning av fotnot 1 i tabell 21.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar vidare att det i verksamhetens tillstånd saknas villkor för utsläpp av totalkväve, att bolaget genomfört utredningar och investeringar i verksamheten för att minska utsläppen av totalkväve, och att de åtgärder som vidtagits har gett god effekt. Bolaget anser att det skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att vidta ytterligare omedelbara åtgärder för att följa begränsningsvärdena för totalkväve i BAT 50 tabell 21, och anför därför att det finns förutsättningar för dispens.

En förutsättning för dispens är även att den förenas med ett villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde. Bolaget har yrkat ett begränsningsvärde på 1,7 kg/nettoton som årsmedelvärde. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att det är angeläget att utsläppen av totalkväve begränsas så långt som är möjligt för att minska påverkan på människors hälsa och miljön. Bolaget har under tidigare utredningsperioder genomfört ett antal förändringar i produktionen för att minska sina utsläpp. Bolaget har även genomfört stora investeringar som resulterat i sänkta utsläppshalter av totalkväve. Miljöprövningsdelegationen bedömer med hänvisning till det bolaget anför att 1,7 kg totalkväve/nettoton som årsmedelvärde är ett godtagbart begränsningsvärde under dispensperioden.

Miljöprövningsdelegationen gör sammantaget bedömningen att det finns skäl att meddela en dispens och föreskriver att ett begränsningsvärde på 1,7 kg totalkväve/nettoton papper som årsmedelvärde ska gälla under dispensperioden.

Tidsbegränsning

Bolaget har yrkat att en dispens från BAT 50 ska medges utan tidsbegränsning. Miljöprövningsdelegationen konstaterar inledningsvis att en dispens från BAT-slutsatser upphör att gälla när det begränsningsvärde som dispensen avser har ersatts med nya BAT-slutsatser. Naturvårdsverket bedömer vidare i sin vägledning om dispenser (daterad den 14 december 2022) att eftersom frågan om dispens är en undantagsbestämmelse och möjligheten till undantag regleras i direktivet bör bestämmelsen tillämpas restriktivt.

Munksjön är en hårt belastad sjö och har dålig ekologisk status baserad på en tydlig påverkan av övergödning, syrefattiga förhållanden och omfattande morfologiska förändringar. Ibland överskrider även ammoniak haltgränsen för god status. Bolagets utsläpp av kväve från punktkällor till Munksjön utgör en inte obetydlig del och det är därför ur recipienthänseende, både för Munksjön och för Vättern, angeläget att kvävetillförseln minskar så långt det är möjligt. Båda sjöarna har dålig status med avseende på totalkväve.

Även om totalkväve vanligtvis inte ingår i bedömningen av näringspåverkan i inlandsvatten delar Miljöprövningsdelegationen Länsstyrelsens bedömning att statusklassningen visar på förhöjda halter. Munksjöns dåliga status med avseende på ammoniak väger in i bedömningen. Bolaget släpper ut dicyandiamid som har en nitrifikationshämmande effekt och enligt bolagets beräkningar kan halterna i Munksjön lokalt och/eller tidvis nå nivåer där sådana effekter har observerats.

Miljöprövningsdelegationen finner det positivt att utsläppen av totalkväve från anläggningen minskat genom det arbete som bolaget genomfört under dispensperioderna och att det nu ansökta begränsningsvärdet är ytterligare lägre. Miljöprövningsdelegationen delar dock Länsstyrelsens bedömning att det fortsatt finns osäkerheter kring vilka utsläppshalter som slutligt är tekniskt möjliga och ekonomiskt rimliga att uppnå, att det under de närmsta åren kan ske förändringar inom tekniken, och att kostnadsutvecklingen kan påverka möjligheten att genomföra ytterligare åtgärder.

Miljöprövningsdelegationen delar därför remissinstansernas bedömning att dispensen bör avgränsas till att avse ytterligare en tidsbegränsad tidsperiod. En period om fyra år bedöms ge

förutsättningar att göra en slutlig utredning, där bland annat den långsiktiga effekten av sedan tidigare genomförda åtgärder kan utvärderas.

Ytterligare villkor

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Jönköpings kommun har framfört att de anser att ytterligare villkor bör föreskrivas som säkerställer att miljöpåverkan minimeras under dispensperioden. Villkoren bör inkludera krav på regelbunden rapportering och uppföljning av utsläpp, samt en plan för hur och när verksamheten ska nå BAT-AEL. Miljöprövningsdelegationen delar dock bolagets bedömning att en dispens från en BAT-slutsats med begränsningsvärde bara kan förenas med ett utsläppsvärde som ersätter motsvarande värde i BAT-slutsatsen. Några ytterligare villkor, utöver det föreskrivna begränsningsvärdet för utsläpp av totalkväve, föreskrivs därför inte.

Sammanfattning

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det finns förutsättningar att meddela dispens men att det, sett till behovet av att minska belastningen av kväve till recipienten samt förutsättningarna att vidare utvärdera vidtagna åtgärder, finns grund för bolaget att fortsatt arbeta med att minska utsläppen av totalkväve från anläggningen.

Miljöprövningsdelegationen beslutar därför om dispens från BAT-slutsatsen för totalkväve (BAT 50). Under dispensperioden får utsläppen av totalkväve som årsmedelvärde uppgå till högst 1,7 kg/nettoton papper. Dispensen gäller till och med den 31 december 2028.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Miljöprövningsdelegationens beslut har fattats av ordförande Linnea Hjorter och miljösekreterare Karl-Martin Axelsson med miljöskyddshandläggare Lina Tillby som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilaga

Kungörelsedelgivning och Hur man överklagar

Kopia till

Länsstyrelsen i Jönköpings län
Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Jönköpings kommun,
Naturvårdsverket
Vätternvårdsförbundet samordnare Lst Jönköping
Havs- och vattenmyndigheten
Anna Ekelund
Henrik Sandwall
Aktförvararen

Delgivning

Länsstyrelsen delger detta beslut genom kungörelsedelgivning. Kungörelsen ska inom tio dagar efter dagen för detta beslut införas i **Post- och Inrikes Tidningar** samt **Jönköpingsposten**.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsens enhet för miljöprövning, Korsningen Storgatan 23 och S:t Larsgatan 28, Linköping och hos aktförvararen i ärendet, Stadskontorets kanslienhet i Jönköpings kommun.

Ett meddelande om delgivningen ska skickas till någon eller några av dem som delgivningen avser för att vara tillgängligt för alla dem som avses med delgivningen. Ett exemplar av kungörelsen översänds därför till berörd kommun, sökanden och aktförvararen för att vara tillgänglig för sakägarna. Ett exemplar av tillståndet inklusive bilaga om delgivning översänds till ett par av sakägarna.

Delgivning anses ha skett på fjortonde dagen efter dagen för detta beslut, under förutsättning att kungörelsen inom ovan nämnda tid har införts i ovan nämnda tidningar.

Hur man överklagar

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt. Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen. Överklagandet skickas med vanlig post till **Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen Östergötland, 581 86 Linköping** eller med e-post till ostergotland@lansstyrelsen.se

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den **16 juni 2025**. Om överklagandet har kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna i ärendet till Mark- och miljödomstolen.

I överklagandet ska ni ange vilket beslut som överklagas och hur ni vill att beslutet ska ändras. Ange även namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Om ni behöver fler upplysningar kan ni vända er till Länsstyrelsen.